

Samarbeid om beredskap mot akutt forurensning på Sunnmøre

Foto: IUA Sunnmøre/Martin Sandø

VEDTEKTER

Vedtatt av årsmøte 28.03.2019.

Sande

Herøy

Ulstein

Ålesund

Hareid

Volda

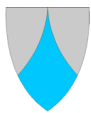
Ørsta

Vanylven

Stranda

Sykkylven

Sula

Giske

Fjord

IUA Sunnmøre (IUAS)	Revisjonsstatus	Revisjon 0
Samarbeid om beredskap mot akutt forurensing	Utarb. av: ØZ/OJF for styret i IUA Sunnmøre	Vedtatt av:
VEDTEKTER FOR IUA SUNNMØRE		Dato:
		Side 2 av 8

1. Målsetting og virkeområde

Formålet med beredskapsplan og vedtekter er å sikre at kommunene har et effektivt reaksjonsapparat i tilfelle av akutt forurensning og i samsvar med bestemmelsene i Forurensningsloven §§ 43 – 47. Med akutt forurensning forstås:

- Forurensing som har betydning.
- Forurensing som inntreffer plutselig.
- Forurensing som ikke er tillatt i medhold av lov.

Planen gjelder i de tilfeller skadevolder ikke makter å rydde opp på egen hånd og må be om hjelp. Planen omfatter både tiltak i den enkelte kommune og tiltak når flere kommuner må aksjonere sammen. Organisasjonen skal også gi hjelp til statlig beredskap og til NOFO i samsvar med planen.

Beredskapsplanen skal i hovedsak dekke de risikoene kommunene på Sunnmøre kan bli stilt overfor i forbindelse med akutt forurensning. Dette gjelder både landbasert virksomhet og all transport og utslipp på sjø og vann. Ved utslipp til sjø vil beredskapen primært bli brukt i strandsonen og den nære kystsonen. I spesielle tilfeller må beredskapen også kunne yte bistand ved aksjoner til havs.

Alle som har funksjoner i beredskapsorganisasjonen, skal være kjent med sitt ansvar, rolle og arbeidsoppgaver.

2. Strategi og prinsipper

IUAS beredskap mot akutt forurensing har følgende strategi:

- Beredskapen skal hindre og begrense skadeomfanget ved uhell med forurensende og farlige stoffer som kan føre til miljøskader. Unntatt er radioaktive eller smittefarlige stoffer.
- Beredskapen skal i størst mulig grad bygge på bestående ressurser i samfunnet og sørge for samhandling og samordning med andre myndigheter og aktører.

IUAS beredskap mot akutt forurensing bygger på følgende tre prinsipper:

- **Ansvarsprinsippet** ved at den som har ansvar i en normalsituasjon også har ansvar ved uønskede hendelser.
- **Likhetsprinsippet** ved at den daglige driftsorganisasjon skal være mest mulig lik den som blir etablert under kriser.
- **Nærhetsprinsippet** ved at uønskede hendelser skal håndteres på lavest mulig nivå.

IUA Sunnmøre (IUA)	Revisjonsstatus	Revisjon 0
Samarbeid om beredskap mot akutt forurensing	Utarb. av: ØZ/OJF for styret i IUA Sunnmøre	Vedtatt av:
VEDTEKTER FOR IUA SUNNMØRE		Dato:
		Side 3 av 8

3. Organisering

3.1. Organisasjonsform

Interkommunalt samarbeid om akutt forurensning på Sunnmøre (IUA) er et interkommunalt beredskapsfellesskap opprettet av kommunene på Sunnmøre i henhold til kommunelovens bestemmelser, jfr. lovens Kap.5, § 27 og pkt. 1.3 i vedtektene.

3.2. Rettslig status

Beredskapssammenslutningen IUA-Sunnmøre er ikke eget rettssubjekt, og kan derfor ikke inngå kontrakter. Det er alltid kommunen(e) som har det økonomisk ansvaret. Rettslig ansvar for sammenslutningen ivaretas av samarbeidskommunene i fellesskap.

3.3. Administrativt senter

IUA-Sunnmøre har sitt hovedkontor i Ålesund som er vertskommune for ordningen.

3.4. Virkeområde

Virkeområdet for avtalen er kommunene i regionen:

1507 Ålesund kommune	1532 Giske kommune
1511 Vanylven kommune	1525 Stranda kommune
1514 Sande kommune	1531 Sula kommune
1515 Herøy kommune	1528 Sykkylven kommune
1516 Ulstein kommune	1517 Hareid kommune
1577 Volda kommune	1520 Ørsta kommune
1578 Fjord kommune	

3.5. Årsmøtet

IUA-Sunnmøre ledes av Årsmøtet som velges av samarbeidskommunene med én representant for hver kommune i sammenslutningen. Årsmøtet blir brukt konsekvent som benevnelse, har samme funksjon som et representantskap.

Årsmøtet har overordnet ansvar for planlegging, gjennomføring og rapportering, herunder finansiering, årsbudsjett og årsrapport samt at det til enhver tid foreligger en oppdatert ROS-analyse og beredskapsplan. Disse skal revideres ved behov, minst hvert 4. år.

3.6. IUA-Styret

Årsmøte oppnevner et IUA-Styre som består av 8 representanter, disse er:

Leder:	Brannsjefen i vertsbrannvesenet
Nestleder:	Havnefogd i Ålesundregionens Havnevesen
Medlem:	Politimesteren i Møre og Romsdal
Medlem:	Repr. fra beredskapspliktig industri
Medlem:	Repr. Valggruppe 1: Ålesund
Medlem:	Repr. Valggruppe 2: Stranda -Volda-Fjord-Sykkylven
Medlem:	Repr. Valggruppe 3: Herøy -Hareid-Ulstein-Vanylven-Sande
Medlem:	Repr. Valggruppe 4: Ørsta -Giske-Sula

Representant for de fire valggruppene velges for en periode på to (2) år.

IUA Sunnmøre (IUA S)	Revisjonsstatus	Revisjon 0
Samarbeid om beredskap mot akutt forurensing	Utarb. av: ØZ/OJF for styret i IUA Sunnmøre	Vedtatt av:
VEDTEKTER FOR IUA SUNNMØRE		Dato:
		Side 4 av 8

IUA-Styret skal håndtere oppgaver på vegne av årsmøtet gjennom driftsåret. Beredskapsstyret skal ivareta medlemskommunenes beredskapsplikt etter det grensesnitt som er beskrevet i operativ del punkt A.1.1. i Beredskapsplanen.

Styreleder og daglig leder

Brannsjefen i vertskommunen er fast styreleder og fast daglig leder. Havnefogden i vertskommunen er fast vara for brannsjefen i vertskommunen.

3.7. IUA-Aksjonsledelse.

IUA-Aksjonsledelse består av følgende ni medlemmer:

Leder:	Brannsjefen i vertsbrannvesenet
Nestleder:	Havnefogd i Ålesundregionens havnevesen
Medlem:	Politimesteren i Møre og Romsdal
Medlem:	Repr. fra beredskapspliktig industri
Medlem:	Leder miljøberedskap Ålesund
Medlem:	Repr. Hoved-depot
Medlem:	Repr. Stranda beredskapsdepot
Medlem:	Repr. Ørsta beredskapsdepot
Medlem:	Repr. Herøy beredskapsdepot

IUA-Aksjonsledelse har det operative ansvaret under aksjon i regi av IUA-Sunnmøre.

Medlemmene i utvalget har personlige vara. Både medlemmer i aksjonsledelsen og vara skal ha god kjennskap til ELS-modellen. Det er krav om årlige øvelser for medlemmer og varamedlemmer

4. Delegering av myndighet

4.1. Delegering til Årsmøtet etter kommunelovens § 27.1

Kommunene delegerer myndighet til Årsmøtet på følgende områder:

Myndighet til å forvalte samarbeidet økonomisk og å fastsette den enkelte kommunes driftstilskudd gjennom en årlig avgift.

Myndighet til å utarbeide og vedta beredskapsplan for IUA Sunnmøre i samsvar med de ressurser som er tilgjengelige.

Myndighet til å rekvirere kommunenes innsatsstyrker til aksjoner innen beredskapsområdet. Den enkelte kommunes innsatsstyrke er definert i lokale delplaner.

Myndighet til å inngå samarbeidsavtale med vertskommunen.

4.2. Delegering etter Forurensningsloven

Kommunenes myndighet etter § 47 i forurensningsloven er delegert til IUA. Denne delegering fritar ikke kommunen for det selvstendige ansvar som er gitt etter forurensningsloven.

IUA Sunnmøre (IUAS)	Revisjonsstatus	Revisjon 0
Samarbeid om beredskap mot akutt forurensing	Utarb. av: ØZ/OJF for styret i IUA Sunnmøre	Vedtatt av:
VEDTEKTER FOR IUA SUNNMØRE		Dato:
		Side 5 av 8

4.3. Videredelegering

Årsmøtet får fullmakt til å delegere myndighet videre til IUA-Styret, eventuelt til leder (brannsjef i Ålesund kommune). Det gjøres eget vedtak i representantskapet om dette.

5. Rettigheter og plikter

5.1. Deltakerkommunenes økonomiske plikter

Årlige driftsmidler og midler til mindre investeringer sikres gjennom en årlig avgift fra hver kommune.

Alle områdene innen beredskapsregionen er vurdert likt, og en finner ikke grunn til å veie de enkelte områdene mot hverandre på grunn av miljørisiko.

Kommunenes medlemsavgift fastsettes av årsmøtet i budsjettet.

Medlemsavgiften for hver enkelt kommune er fordelt med 40% fast avgift, resterende fordeles pr. innbygger.

Hele årsavgiften betales innen 30.06. i driftsåret.

Hendelser dekkes økonomisk av den skadelidte kommune, som også er ansvarlig for evt. refusjonskrav i henhold til Kystverkets «administrative veileder».

5.2. Deltakerkommunenes beredskaps-plikter

Hver medlemskommune er ansvarlig for å etablere beredskap for å stanse, fjerne og begrense virkningen av mindre tilfeller av akutt forurensning, som ikke er dekket av privat beredskap etter forurensningsloven § 40. Med mindre tilfeller av akutt forurensning menes blant annet akutt forurensning fra transport på land og sjø, landbruk, nedgravde oljetanker og bensinstasjoner. Kommunene skal identifisere potensiale for mindre tilfeller av akutt forurensning i en lokal miljørisikoanalyse i henhold til forskriftenes § 18A-4.

Samtlige deltakerkommuner plikter å utarbeide en lokal beredskapsplan (delplan) mot akutt forurensning etter retningslinjer fra IUA-Styret. Risikoer, ressursoversikt, krav til innsatsmannskaper mv. skal fremgå framgår av denne delplanen.

Samtlige kommuner plikter å stille innsatspersonell i samsvar med IUAs aksjonsplan
Hver kommune skal på kort varsel kunne stille minimum 5 innsatsmannskaper til disposisjon for IUA. Mannskapene skal ha den grunnleggende opplæringen, samt opplæring i HMS.
Den enkelte kommune har arbeidsgiveransvaret for eget personell. Den enkelte kommune plikter å sørge for at egne innsatsmannskaper har ulykkesforsikring, jf. også Hovedoverenskomstens bestemmelser.

Samtlige deltakerkommuner plikter å gi egne innsatsmannskaper nødvendig opplæring og øvelse, operativt og administrativt. Referansenivå for grunnopplæringen er brannkonstabel (heltid eller deltid) og Kystverkets administrative veileder.

IUA Sunnmøre (IUAS)	Revisjonsstatus	Revisjon 0
Samarbeid om beredskap mot akutt forurensing	Utarb. av: ØZ/OJF for styret i IUA Sunnmøre	Vedtatt av:
VEDTEKTER FOR IUA SUNNMØRE		Dato:
		Side 6 av 8

Frivillig personell ansettes på midlertidig arbeidskontrakt av den kommune de skal yte innsats i. Beredskapsstyret utarbeider prosedyrer for bruk av slike frivillige mannskaper.

IUA-Styret plikter å sørge for at et tilstrekkelig antall av innsatsstyrkene har gjennomført spesialopplæring. Slik opplæring kan være:

Kurs i aksjonsledelse.

Kurs i skadestedsledelse.

Oppfølgingskurs i kjemikalievern mm.

Alt spesialutstyr i beredskapsopplegget mot akutt forurensning er felleseiendom og anskaffes av IUA-Sunnmøre. Utstyret eies av deltakerkommunene med prosentdel i henhold til folketallet. Oversikt over fellesutstyret framgår av vedlegg.

IUA-Styret har ansvar for vedlikehold og utskifting av fellesutstyret. Den enkelte kommune har ansvar for forsvarlig oppbevaring og driftskostnader i forbindelse med egne øvelser mv.

IUA-Styret bestemmer type og mengde spesialutstyr for hver kommune, basert på risikoanalyse og kompetanse. Styret kan bestemme at innsatsen mot spesielle risikoer kan dekkes fra en annen kommune. Dette gjelder særlig for kjemikalievern.

Utstyr som også blir nyttet til annen beredskap, er den enkelte kommunes ansvar og eiendom. Dette gjelder personlig verneutstyr som også nyttes ved brann og andre ulykker, kommunikasjonsutstyr mv.

Den enkelte kommune forplikter seg til å oppbevare tildelt beredskapsutstyr på en sikker og forsvarlig måte. Utstyr som kan gjenbrukes, skal renses og settes i stand, ødelagt utstyr skal erstattes av ansvarlig forurensner/kommunen.

5.3. Ekstraplikter for vertskommunen

Vertskommunen holder leder, nestleder og sekretær for beredskapsstyret og sørger for all nødvendig administrering.

Vertskommunen skal også holde spesialutdannet personell til støtte ved større aksjoner. Dette gjelder fagpersonell for loggingføring, regnskap, IKT-støtte og pressekontakt.

Vertskommunen sørger for et eget stabs-rom for bruk ved større og tidkrevende aksjoner.

I tillegg til innsatsstyrke i samsvar med delplan skal vertskommunen i tillegg ha fagpersonell i beredskap som på kort varsel kan rykke ut og støtte ledelsesapparatet i andre kommuner i samarbeidsregionen.

IUA Sunnmøre (IUAS)	Revisjonsstatus	Revisjon 0
Samarbeid om beredskap mot akutt forurensing	Utarb. av: ØZ/OJF for styret i IUA Sunnmøre	Vedtatt av:
VEDTEKTER FOR IUA SUNNMØRE		Dato:
		Side 7 av 8

6. Arbeidsform og oppgaver

6.1. Årsmøte

- For Årsmøtet gjelder følgende bestemmelser:
- Årsmøtet kalles inn én gang pr år, innen utgangen av mars måned.
- Hver kommune har én stemme ved sin representant på årsmøtet. Én og samme person kan ikke representere flere kommuner.
- Årsmøtet er beslutningsdyktig med det antall representanter som møter.
- Skriftlig avstemming skal gjennomføres dersom en av representantene krever det.

Årsmøtet følger dette programmet:

- Valg av møteleder
- Årsrapport siste år, herunder
 - Gjennomførte kurs og øvelser
 - Status for personell og materiell
 - Hendelser i regionen
 - Arbeid med koordinering av planverk mellom aktører
- Regnskap siste år
- Justering av årsplan og budsjett for inneværende år
- Innkomne forslag
- Årsplan neste år
 - Plan for gjennomføring av kurs og øvelser
 - Plan for innkjøp av materiell
 - Plan for arbeid i beredskapsstyret
- Budsjett neste år

6.2. IUA-Styrets oppgaver

- Fungere som administrativt ledelsesorgan for IUA Sunnmøre.
- Utarbeide forslag til budsjett
- Føre regnskap
- Utarbeide forslag til årsrapport
- Utarbeide og følge opp øvelses- og opplæringsplaner
- Rapportere fra utførte øvelser og kurs/opplæring
- Planlegge og iverksette utstyrsanskaffelser
- Oppdatere beredskapsplan og ROS-analyse.
- Ivareta forpliktelser i forhold rapportering til NOFO og Kystverket.
- Holde oversikt over deltagerkommunenes kompetanse og utstyrsnivå
- Utøve operativ innsats der kommuneberedskapen ikke strekker til

IUA Sunnmøre (IUA)	Revisjonsstatus	Revisjon 0
Samarbeid om beredskap mot akutt forurensing	Utarb. av: ØZ/OJF for styret i IUA Sunnmøre	Vedtatt av:
VEDTEKTER FOR IUA SUNNMØRE		Dato:
		Side 8 av 8

6.3. IUA-Styrets arbeidsform

Innkalling til styremøte

Styreleder skal innkalle til styremøte etter behov. Innkallingen skal normalt skje skriftlig med et varsel på minst 5 dager og inneholde saksliste.

Medlem av styret og daglig leder kan kreve at styret sammenkalles.

Saksbehandling i styret

Styret er beslutningsdyktig med det antall medlemmer som møter når innkallingen er gjort i samsvar med vedtektene. Styremøtet ledes av lederen, eller i dennes fravær, av nestleder.

Beredskapsstyrets beslutninger fattes med alminnelig flertall. Ved stemmelikhet har leder dobbeltstemme.

Det skal føres protokoll fra beredskapsstyrets møter. Ved uenighet i styrets beslutning, kan styremedlem kreve å få sin oppfatning innført i protokollen.

6.4. Anvisning

Beredskapsstyrets leder har anvisningsmyndighet. Ved større hendelser vil denne myndigheten kunne delegeres til hans stedfortreder. Leder eller hans stedfortreder har fullmakt til å iverksette nødvendige tiltak innenfor de økonomiske rammer som er gitt for beredskapen.

7. Vedtektsendring, oppløsning

7.1. Vedtektsendring

Endringer i vedtektene må godkjennes av kommunestyrene etter innstilling fra beredskapsstyret og representantskapet.

7.2. Utmelding

Avtalen er ikke tidsavgrenset. Den kan sies opp etter vedtak i kommunestyret. Oppsigelsestiden er 6 måneder, gjeldende fra 1. januar påfølgende år. Ved utmelding beholder kommunen tildelt spesialutstyr.

7.3. Oppløsning

Vedtak om oppløsning av sammenslutningen skal besluttet av kommunestyret i eierkommunene. Før vedtak om oppløsning kan treffes, må saken først behandles av beredskapsstyret og av representantskapet.

Ved oppløsning fordeles anskaffet spesialutstyr på kommunene i forhold til gjeldende verdi og folketallet.